

## Notitie bij de septembercirculaire 2018

Aan: De gemeenteraad van Dalfsen  
Van : College van B&W  
Datum: 3 oktober 2018  
Betreft: Septembercirculaire Gemeentefonds 2018

### Inleiding

De septembercirculaire 2018 is op Prinsjesdag 18 september jl. openbaar gemaakt. Deze circulaire staat in het teken van de Miljoenennota 2019. De uitkomsten zijn voor de gemeente Dalfsen:

De uitkomsten zijn (tabel 1):

	2018	2019	2020	2021	2022
Netto effect septembercirculaire 2018	-670.000	-176.000	-70.000	-118.000	65.000
Saldo 2e berap '18 / prog.begr. 2019-2022	177.000	-233.000	159.000	575.000	729.000
<b>Saldo prog.begr. incl. septembercirculaire</b>	<b>-493.000</b>	<b>-409.000</b>	<b>89.000</b>	<b>457.000</b>	<b>794.000</b>

### Hoofdpijnen septembercirculaire

De ontwikkeling van het accres en het BTW-compensatiefonds zijn de twee posten die in 2018 een groot effect geven. 2017 geeft ook een negatieve bijstelling. De ontwikkeling in de volgende jaren wordt vooral veroorzaakt door het bijstellen van landelijke hoeveelheden en het overhevelen van de verantwoordelijkheid voor het rijksvaccinatieprogramma.

Septembercirculaire: effecten gemeentefonds (tabel 2):

Gemeentefonds incl. SD	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Afr.vorgaande jaren/ Meircirculaire + 2e berap 2018	126.000	34.223.000	35.082.000	36.140.000	37.048.000	37.763.000
Septembercirculaire 2018	-53.000	33.732.000	34.948.000	36.100.000	36.961.000	37.860.000
<b>Afwijking</b>	<b>-179.000</b>	<b>-491.000</b>	<b>-134.000</b>	<b>-40.000</b>	<b>-87.000</b>	<b>97.000</b>

Het effect 2017 moet administratief in 2018 worden verwerkt.

In deze notitie noemen we de belangrijkste zaken (hoofdpijnen) die invloed hebben gehad op de uitkomsten van de septembercirculaire. In de tabellen wordt de afwijking van het totale gemeentefonds weergegeven. Tevens doen we daarbij een voorstel tot het opnemen van stelposten die tegenover de algemene uitkering komen te staan, zodat we kunnen volstaan met één gecombineerde toelichting voor beide onderdelen.

Toelichting afwijking gemeentefonds in cijfers (tabel 3):

Afwijking gemeentefonds	2018	2019	2020	2021	2022
1. Accres	-259.000	-	-22.000	-45.000	-23.000
2. Ontwikkeling Sociaal Domein	11.000	-	-	-	-
3. Plafond BTW-compensatiefonds	-211.000	-	-	-	-
4a. Uitkeringsbasis en maatstaven	-32.000	-127.000	-49.000	-59.000	102.000
4b. Uitkeringsbasis 2017 en maatstaven	-179.000	-	-	-	-
5. Peuterspeelzalen, kinder-en gastouderopvang	-	-4.000	-19.000	-34.000	-34.000
6. Rijksvaccinatieprogramma	-	58.000	60.000	61.000	62.000
7. Jeugdhulp aan kinderen in AZC	-	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
8. Kinder- en jeugdpsychiatrie	-	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
9. SVB PGB trekkingsrechten	-	-51.000	-	-	-
<b>Totaal afwijking</b>	<b>-670.000</b>	<b>-134.000</b>	<b>-40.000</b>	<b>-87.000</b>	<b>97.000</b>

Voorstel tot het opnemen van stelposten voor de posten genoemd onder 5 en 6 (tabel 4):

Op te nemen stelposten	2018	2019	2020	2021	2022
5. Peuterspeelzalen, kinder-en gastouderopvang	-	16.000	30.000	30.000	30.000
6. Rijksvaccinatieprogramma	-	-58.000	-60.000	-61.000	-62.000
<b>Totaal stelposten</b>	<b>-</b>	<b>-42.000</b>	<b>-30.000</b>	<b>-31.000</b>	<b>-32.000</b>

Toelichting:

1. Accres

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven volgens het systeem van "samen de trap op en samen de trap af". Het accres 2018 is fors nadelig. Dit komt vooral doordat het rijk dit jaar naar verwachting minder uitgeeft dan gepland. Het accres voor 2019 is positief, waardoor het gecumuleerd effect nihil is. Vanaf 2020 is het accres licht negatief omdat het rijk een lagere loon- en prijsontwikkeling verwacht dan eerder geraamd.

2. Ontwikkeling Sociaal Domein

De niet overgehevelde onderdelen van de integratie uitkering sociaal domein (tabel 5):

<b>Integratie Uitkering Sociaal Domein</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>
Septembercirculaire 2018	11.045.000	3.689.000	3.558.000	3.472.000	3.368.000
Meicirculaire 2018	11.034.000	3.689.000	3.558.000	3.472.000	3.368.000
<b>Afwijking Sociaal Domein</b>	<b>11.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Op het beschikbare budget 2018 voor de decentralisatie-uitkering Bonus beschutwerken is een bedrag overgebleven. Het resterende bedrag is nu toegevoegd aan de integratie uitkering sociaal domein onderdeel Participatie.

3. Plafond BTW-compensatiefonds

Gemeenten declareren hun BTW op overheidstaken bij het BTW Compensatiefonds (BCF). Om te voorkomen dat er een open einde regeling ontstaat, heeft de rijksoverheid een plafond aangebracht. Wanneer de gemeenten samen minder declareren dan wordt het verschil aan het gemeentefonds toegevoegd. De verwachting voor 2018 is dat de gemeenten meer declareren. De ruimte onder het plafond neemt hierdoor af met als gevolg dat nu een uitname plaatsvindt. De definitieve afrekening volgt in bij de meicirculaire 2019.

4. Uitkeringsbasis en maatstaven

Dit betreft mutaties van de landelijke aantallen inwoners, woonruimten, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, WOZ-waarden enzovoort. De landelijke bijstelling en het definitief vaststellen van de maatstaven geeft voor 2018 en volgende jaren een negatief effect.

Het negatieve effect over 2017 komt doordat het rijk aantallen voor de maatstaf loonkostensubsidie en de maatstaf oppervlakte bebouwingwoonkern naar boven heeft bijgesteld. Wanneer het totaal budget niet stijgt, wordt dit via de uitkeringsbasis gecorrigeerd door de uitkeringsfactor naar beneden bij te stellen. Het negatieve effect moet verwerkt worden in 2018. In de begroting 2018 gaan we ervan uit dat we nog € 126.000 ontvangen over voorgaande jaren, terwijl de korting over 2017 op dit moment op € 53.000 staat. Dit geeft een negatief effect van € 179.000.

5. Toezicht en handhaving kinderopvang, gastouderopvang en kwaliteit peuterspeelzalen

De afwijking wordt door drie onderdelen veroorzaakt:

- Voor de toezicht en handhaving op kinderopvang en gastouderopvang worden gelden beschikbaar gesteld. De komende tijd kijkt het ministerie met de VNG en de GGD GHOR hoe deze middelen goed kunnen worden besteed.
- Voor de extra kosten die voortkomen uit de uitbreiding van de taak van de GGD door de aanpassing van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie worden extra middelen aan het gemeente fonds toegevoegd.
- In 2016 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt met als doel om alle peuters de mogelijkheid te geven om naar een voorschoolse voorziening te gaan. Hiervoor is vanaf 2016 een budget beschikbaar gesteld waarbij werd aangenomen dat er 40.000 peuters nog niet bereikt werden door de gemeenten en die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en/of voorschoolse educatie. Nu blijkt dat het om 11.400 peuters gaat, wordt het budget vanaf 2019 afgetopt.

Op basis van het beleid zijn verplichtingen aangegaan waardoor maximaal € 30.000 op de voorschoolse voorziening kan worden bespaard. We stellen voor om deze stelpost op te nemen.

6. **Rijksvaccinatie**  
Het rijksvaccinatieprogramma valt vanaf 2019 onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. De GGD voert deze taak uit. Voorgesteld wordt om deze gelden budgettair neutraal op te nemen om deze taak uit te kunnen voeren.
7. **Jeugdhulp aan kinderen in een AZC**  
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de passende jeugdhulp aan kinderen, waaronder ook asielzoekerskinderen die nog geen verblijfsvergunning hebben. Hiervoor wordt uit het gemeentefonds een aparte uitkering ingesteld.
8. **Academische component kinder- en jeugdpsychiatrie**  
Directe bekostiging door de gemeenten van academische centra voor kinder- en jeugdpsychiatrie is te kwetsbaar geworden. Uit het gemeentefonds worden vanaf 2019 vier gemeenten als accounthouders gefinancierd.
9. **Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten**  
Voor de uitvoeringskosten van dit onderdeel door de SVB, wordt uit het gemeentefonds middelen beschikbaar gesteld. In de decembercirculaire kan dit nog worden bijgesteld.

Uitgaande van bovengenoemde effecten en stelposten leidt dit tot het volgende overzicht (tabel 6):

<b>Totaal effect septembercirculaire 2018</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>
Septembercirculaire 2018	33.732.000	34.948.000	36.100.000	36.961.000	37.860.000
Meicirculaire 2018	34.223.000	35.082.000	36.140.000	37.048.000	37.763.000
<b>Afwijking gemeentefonds</b>	<b>-491.000</b>	<b>-134.000</b>	<b>-40.000</b>	<b>-87.000</b>	<b>97.000</b>
<b>Afwijking voorgaande jaren</b>	<b>-179.000</b>				
Op te nemen stelposten	-	-42.000	-30.000	-31.000	-32.000
<b>Totaal effect septembercirculaire 2018</b>	<b>-670.000</b>	<b>-176.000</b>	<b>-70.000</b>	<b>-118.000</b>	<b>65.000</b>
Saldo 2e berap '18 / prog.begr. 2019-2022	177.000	-233.000	159.000	575.000	729.000
<b>Saldo prog.begr. incl. septembercirculaire</b>	<b>-493.000</b>	<b>-409.000</b>	<b>89.000</b>	<b>457.000</b>	<b>794.000</b>

Totaal opbouw gemeentefonds (tabel 7):

<b>Gemeentefonds septembercirculaire 2018</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>
Gemeentefonds excl. IU sociaal domein	22.687.000	31.259.000	32.542.000	33.489.000	34.492.000
Integratie uitkering sociaal domein	11.045.000	3.689.000	3.558.000	3.472.000	3.368.000
<b>Totaal gemeentefonds</b>	<b>33.732.000</b>	<b>34.948.000</b>	<b>36.100.000</b>	<b>36.961.000</b>	<b>37.860.000</b>